

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
 Проректор з освітньої діяльності

 Оксана КОЛЯДА
 «28» серпня 2025 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Повна назва дисципліни (державною мовою)	ГРОМАДСЬКІСТЬ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
Рівень освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Курс і семестр вивчення	2 курс 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год
	Практичні / семінарські / лабораторні заняття – 18 год
	Самостійна робота – 82 год
Вид індивідуального завдання	реферат або мультимедійна презентація
Форма підсумкового контролю	залік
Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=22233
Кафедра/циклова комісія	міжнародних відносин та політичного консалтингу
Викладач	Новаченко Тетяна Василівна
Контактна інформація викладача для консультацій	Електронна пошта: tatnov9@yahoo.com
Анотація навчальної дисципліни:	
Мета навчальної дисципліни:	осмислення та усвідомлення аспірантами системних теоретичних знань, розвиток практичних умінь і навичок щодо застосування принципів, методів і процедур у публічному управлінні та адмініструванні, а також розвиток низки професійних компетентностей, необхідних для виконання управлінських функцій, надання якісних публічних послуг, сприяння інноваційним процесам в умовах епохальних та суспільних трансформацій.
Мета орієнтована на формування компетентностей	ЗК 1. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК 2. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми. ЗК 4. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях та на рівні організації. ЗК 7. Здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття

	<p>управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК 9. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.</p>
Очікувані результати навчання	<p>ПРН 1. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні та практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН 3. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності і принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН 6. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p>
<p>Перелік тем</p> <p>Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні засади забезпечення ефективної взаємодії у відношеннях влада- громадянськість</p> <p>Тема 1. Епохальні й суспільні зміни та їх вплив на розвиток публічного управління</p> <p>Характеристика сучасного етапу епохальних та суспільних трансформацій. Емерджентність та система публічного управління. Модернізаційні зміни та принципи модерного суспільства. Глобалізація. Глокалізація. Постмодерн – сучасний цивілізаційний злам та нова тенденція модернізації. Трансформація постмодерного суспільства: смислова, структурна, культурна і соціальна множинності. Модуси ідентичності. Соціальна та соціетальна ідентичності. Цінності. Політичні цінності. Цінності як духовні утворення. Ціннісна свідомість. Людина як найвища цінність. Ціннісні аспекти публічного управління.</p> <p>Тема 2. Публічне управління як особливий вид людської діяльності. Аналіз основних понять</p> <p>Етимологія слова «управління». Загальне й відмінне в поняттях «управління», «державне управління», «публічне управління», менеджмент. Управлінський вплив та його специфіка. Управлінська діяльність. Елементи управлінської діяльності. Теоретичні та практичні аспекти публічно-управлінської діяльності. Наукові концепції професійної управлінської діяльності. Адміністративна діяльність. «Публічність» та «публічна сфера» як категорії демократичного суспільства. Напрями публічного управління. Концепція нового публічного менеджменту. Етичні аспекти управління. Професіоналізм. Ефективність управлінських кадрів. Володіння управлінською культурою та сучасними адміністративними й управлінськими компетентностями. Взаємодія із громадськістю – основна ідея публічного управління.</p> <p>Тема 3. Міжсекторальна взаємодія як основа публічного управління</p> <p>Міжсекторальна взаємодія публічного управління: визначення понять, місія, мета, нормативна база, технології функціонування. Державний, комерційний та некомерційний сектори публічного управління. Партнерство, узгодженість публічно-управлінської діяльності. Принципи міжсекторальної взаємодії. Механізми міжсекторальної взаємодії. Концепція корпоративної соціальної відповідальності. Соціальне підприємництво. Соціальний діалог. Моделі взаємодії влади, бізнесу та суспільства. Проблеми та перспективи розвитку партнерської взаємодії влади, бізнесу та громадянського суспільства в Україні.</p> <p>Тема 4. Влада і громадянськість у системі публічного управління</p> <p>Понятійно-категоріальний апарат теми. Види публічної влади. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування. Три ідеальні типи легітимності влади (М. Вебер). Легітимність</p>	

як визнання влади. Специфіка легітимної влади. Довіра як фундаментальний психологічний стан людини та гносеологічна установка ціннісного ставлення до іншого.

Засади функціонування громадського управління. Інститути громадянського суспільства в умовах демократії. Роль громадських організацій та громадськості в публічному управлінні. Суб'єкти громадського управління. Сутність взаємодії влади з громадськістю. Механізми реалізації зв'язків із громадськістю. Правові форми взаємодії.

Тема 5. Комунікація влади з громадськістю

Поняття комунікації, її сутність та структура. Учасники й ознаки спілкування. Функції комунікації. Види комунікацій, їх характеристика. Класифікація комунікацій. Психологія масової комунікації. Теоретичне осмислення. Визначення і теоретичні підходи у дослідженні масової комунікації. Зворотній зв'язок. Ефекти масової комунікації. «Ефект ореола» або «ефект німба», «ефект бумеранга». Натовп і закономірності його поведінки. Визначення натовпу. Механізми поведінки натовпу. Циркулярна реакція і комунікація. Види натовпу. Головні ознаки натовпу.

Тема 6. Громадськість як об'єкт та суб'єкт комунікації

Типологія груп громадськості. Зовнішня та внутрішня громадськість. Типи громадськості за характером комунікативної поведінки. Цільові групи громадськості, їх особливості та проблеми визначення. Поняття пріоритетних груп громадськості. Поняття «громадськість» та «аудиторія»: спільне та відмінне. Якісна та кількісна характеристики аудиторії. Різновиди аудиторії. Сегментація ринку споживачів.

Тема 7. Громадський контроль як найвища сходинка громадської участі в публічному управлінні

Сутність громадського контролю. Конституційне право брати участь в управлінні державними справами (ст. 38, 36, 38). Значущість нормативно-правового чинника в громадському контролі. Міжнародно-правові засади здійснення громадського контролю. Основні види, форми та функції громадського контролю. Специфічні види контролю в системі публічного управління. Громадський контроль як ціннісний вимір демократичної держави. Принципи забезпечення громадського контролю. Вплив громадської думки на реалізацію громадського контролю. Громадський контроль як фактор розвитку місцевого самоврядування в Україні. Форми активізації громадського контролю.

Тема 8. Суспільна довіра до влади як чинник ефективності системи публічного управління

Довіра як продукт системи цінностей суспільства. Дослідження світових цінностей. Формування культури на основі загальних цінностей. Комунікативні джерела суспільної довіри до влади. Перспективи довіри в контексті системних та ціннісних змін сучасності доби. Комунікативні умови, що сприяють вибудові відносин продуктивної суспільної довіри. Питання етики і кодексу поведінки публічних службовців у зарубіжних країнах. Роль ділового етикету в забезпеченні соціальної довіри.

Тема 9. Громадськість в умовах криз

Поняття кризи та кризової ситуації. Причини криз, їх типологізація, специфіка окремих типів криз. Війна як криза. Російсько-українська війна. Кризові умови, їхні ознаки. Роль зв'язків із громадськістю по запобіганню кризових ситуацій. Зв'язки із громадськістю в умовах воєнного стану. Принципи комунікацій із громадськістю у кризових умовах. Практична діяльність щодо подолання кризи та роль у ній служби зв'язків із громадськістю. Види та форми комунікацій із громадськістю у післякризових умовах. Проблема збереження іміджу організації у кризовій та післякризовій ситуації та шляхи її вирішення.

Тема 10. Суспільне уявне як механізм солідаризації української нації та інструмент взаємодії влади з громадськістю в умовах війни

Солідаризм як соціально-політична концепція. «Тріумф особистісної індивідуальності» як грань характеристики сучасної епохи. Уявний образ. Узагальнений уявний образ як тип суспільного уявного. Потреба в братській горизонтальності (М. Маффесолі). Механічна й органічна солідарність (Е. Дюркгейм). Солідаризм як стратегія мобілізації соціуму в умовах небезпек. Основа рейтингів довіри – взаємозалежність процесів соціального й індивідуального уявного та їх вплив на пошук шляхів узгодженості і партнерства у взаємодії влади з громадськістю.

Рекомендовані джерела:

Основні

Навчальні посібники та навчально-методичні посібники:

1. Бобко Л.О. Громадянське суспільство як об'єкт публічного управління. Публічне управління : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. С. 87-110.
2. Гримська М. Зв'язки з громадськістю : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Фоліо. 2022. 413 с.
3. Грінка Т.І., Рябоволик Т.Ф., Тимофієв В.Г. Публічне управління : навч. посіб. М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : Ексклюзив-Систем, 2025. 440 с.
4. Детермінанти розвитку публічного управління та адміністрування в Україні : колективна монографія / за заг. ред. Н. С. Орлової. Харків : ВД «Право», 2020. 262 с.
5. Покатаєв П.С., Латинін М.А., Степаненко С.В., Пасемко Г.П. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. для здобувачів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 240 с.
6. Степаненко С., Фролова Є. Публічне управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. 2-ге видання, перероб. і доп. Одеса : Фенікс, 2023. 110 с.

Допоміжні

1. Башинський І.А., Лопушинський І.П., Мосора Л.С., Петренко В.П. Перспективи демографічного розвитку України в контексті збереження людського потенціалу. Координати п у
2. Башинський І.А., Лопушинський І.П., Плющ Р.М. Демократичне врядування в Україні як б показник зрілості громадянського суспільства // Суспільство та національні інтереси. 2025. № 3 f
3. Бобко Л.О., Мучичко К.Ю. Участь громадськості в процесах оптимізації публічного управління в Україні. № 4 (80). 2020. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2008/1986> o
4. Дзвінчук Д.І., Петренко В.П., Лопушинський І.П. Децентралізація та модель управління людськими ресурсами, орієнтована на людину, територіальні громади. Державне управління та б регіональний розвиток: наукове фахове видання Чорноморського національного університету імені Петра Могили. 2024. № 26 (2024). С. 1132-1157. DOI: <https://doi.org/10.34132/pard2024.26.02>.
5. Дмитренко Г., Семенець-Орлова І. Кардинальне оновлення державного управління: від минулого до майбутнього. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління. 2023. №2 (68). С. 49-60.
6. Ключевський В.І., Плющ Р.М., Лопушинський І.П., Башинський І.А. Інформаційно-в омунікаційні інструменти соціальної взаємодії в системі демократичного врядування України на л
7. Лопушинський І.П., Григор'єва Л.П. Управління майном територіальних громад в умовах д
8. Лопушинський І.П., Дурман М.О., Малахова Т.В. Механізми забезпечення ефективності публічного управління та результативності адміністрування. Вісник ХНТУ. Публічне управління в
9. Лопушинський І.П., Кухарчук П.М. Державна політика медіації: загальні правила поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. Успіхи і досягнення у науці. р

- Лопушинський І.П., Мусіловський І.М. Впровадження організаційних змін у публічному секторі щодо управління людськими ресурсами. Публічне управління і адміністрування в Україні. № 37. 2
- Лопушинський І.П., Остап'як В.І., Кушнірюк С.В. Становлення добрососуського лобіювання в контексті взаємодії публічної влади та громадянського суспільства в Україні. Координати 11
- у 12. Лопушинський І.П., Плющ Р.М., Башинський І.А. Прозорість місцевого самоврядування як механізм забезпечення комунікації публічної влади з громадянським суспільством. Наукові 11
- Лопушинський І.П., Слободян Л.Я. Безбар'єрність як державна ідеологія й політика забезпечення рівних прав і можливостей громадян. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2023. Випуск 2(19). С. 36-46. DOI: 11
- Лопушинський І.П., Філіппова В.Д., Плющ Р.М. Механізми забезпечення сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації влади в Україні. Вісник ХНТУ. Публічне 11
- Лопушинський І.П., Філіппова В.Д., Плющ Р.М. Служба в органах місцевого самоврядування України: новачі законодавчого забезпечення. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління : електронне наукове видання: збірник. № 1 (19) квітень. Київ : Видавництво Ліра-К, 11
16. Мейо Е. Теорія людських відносин URL: <https://psylist.net/socpsy/00009>.
17. Михайловська О.В. Сучасні інструменти взаємодії в системі публічного управління. Державне будівництво. № 2. 2020. DOI: <https://doi.org/10.34213/db.20.02.14>.
18. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки : Указ Президента України від 7 вересня 2021 року № 487/2021. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/law3/zhow/487/2021#>.
19. Сидоренко Н.С. Новітні підходи до сутності та змісту публічного управління. Право та Державне управління. № 2. 2022. URL: https://pdujournal.kpu.zp.ua/archive/2_2022/32.pdf.
20. Філіппова В.Д., Лопушинський І.П., Ключевський В.І. Реформування територіальної Організації виконавчої влади в Україні: нові законодавчі ініціативи. Вісник Херсонського 11
21. Штомпка П. Соціологія. Аналіз суспільств : підручник. Львів, 2020. 800 с. URL: <https://sociology.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Пйотр-Штомпка.pdf>
- Lopushynskiy I., Hryhorieva L., Kazyuk Ya., Rushchenko R., Yatsenko V. Mechanisms of Administrative and Territorial Reform during the Power Decentralization Process in Ukraine. AD ALTA: Journal of 11
- Retro Opanashchuk, Volodymyr Iemelianov, Vadym Krasnyk, Ivan Lopushynskiy, Pavlo Teslenko, Vitaliia Totska. Partnership Interaction of the State and Civil Society as a Mechanism for the Implementation of Ukraine's Humanitarian Policy in the Conditions of European Integration. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research (Чехія). 2024. VOLUME 14, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XLI. pp. 169–175. URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140141/papers/A_28.pdf (Web of Science)
24. Radchenko O., Kovach V., Semenets-Orlova I., Zaporozhets A. (Eds.). National Security Drivers of Ukraine: Information Technology, Strategic Communication, and Legitimacy. Springer Nature. 2023.

Рекомендовані курси для поглибленого вивчення дисципліни (неформальна освіта):

Система оцінювання результатів навчання:

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо. За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру. Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів. Загальні

критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

**Накопичування рейтингових балів із навчальної дисципліни:
РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ
НА ЗАЛІКУ**

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	не більше 30	не більше 100
5	5	5	5	10	5	5		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання результатів навчання:

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		Екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>Зараховано</i>	A	<i>Відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, відрухування.

Комунікаційна політика

Здобувачі освіти повинні мати активовану пошту. Обов'язком здобувача освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації у Viber-групі, у розділі сповіщень на платформі Moodle. Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача освіти є робота з дистанційним курсом «ГРОМАДСЬКІСТЬ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ». Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту кафедри.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі освіти мають відвідувати лекційні та практичні (семінарські) заняття. Відсутність на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку здобувачів освіти і поліпшенню іміджу університету (інституту/коледжу). При дистанційній чи змішаній формах організації освітнього процесу відвідуваність занять стає тотожною відвідуваності та активності здобувача освіти (виконанню завдань).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі освіти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач освіти, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач освіти не згоден із оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

Бонуси

Здобувачі освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання / до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту ОПН «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ», а саме: відповідність дисципліни, кількість кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання) спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування, яка пройшла процедуру рецензування стейкхолдерами.

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу, протокол від «26» серпня 2025 р. №1.

ПОГОДЖЕНО:

Директор ІПСВ

Тетяна ФЕДОРЕНКО

Завідувач кафедри МВПК

Тетяна КАДЛУБОВИЧ